„Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk!”

www.nyugatijelen.com

NYUGATI JELEN

Polgári napilap

Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében

6,00 lej
Előfizetőknek **kedvezményesen**

XXXVI. évfolyam, 9535. szám • 8+8 oldal
Péntek–vasárnap, 2024. augusztus 9–11.

Nyáron nagyon meleg van 4.

NŐI SZEMMEL – tisztán tudományos talajon 4.

Fábián Bettina ötödik a nyíltízi úszók versenyében 8.

Végigevickéltek a Maroson

Arad – A párizsi olimpiai játékok triatlonversenyének nyomán nem is lehet időszerűbb folyóvizeink tisztaságáért tenni valamit. A Szajna partján tapasztaltakat követően, és a versenyzők megbetegedéséről érkező híreket hallva, talán többen is elgondolkozhatnak azon, mi volna, ha a Begában, a Marosban, vagy valamelyik Körösben úsznának legközelebb a versenyzők? Vajon a mi vizeink tisztasága megüti-e a mércét, és ha nem, mi károsat találnának benne az ellenőrök? Nem kétséges, hogy elérkezett az ideje, hogy tegyünk a tisztább, az akár iható folyóvizekért.

Az olimpiai játékokkal egyidejűleg egy rendkívüli sportteljesítményre emlékezve, az ihatóbb Marosért evezve, egy 16 főből álló csapat indult útnak, hogy Szászrégentől Szegedig evezzenek. Az evezős túrát dr. Petz István szegedi sportember 120 évvel ezelőtti sportteljesítményének tiszteletére szervezték. A túrázók július 27-én indultak útnak, és augusztus 4-én értek Aradra. Az evezős túrát 20 évvel ezelőtt is megszervezték, akkor a tisztább Marosért eveztek, idén viszont az iható Marosért szálltak csónakba, elsősorban azért, hogy a folyó partján élőket ismét visszacsábítsák a vízbe, újra felfedve annak turisztikai értékeit, másrészt, hogy a folyó vizét tovább tisztítsák az illetékesek, így ha egy nap a Maroson kerülne megrendezésre az olimpiai triatlon, ne kelljen szégyenkeznünk a víz megkérdőjelezhető tisztasága miatt.

Az evezős túráról az azt szervező dr. Szabó László önkormányzati képviselő, a Szögedi Védegylet városvédő szervezet elnöke beszélt, aki a 16 főből álló csapat oszlopos tagjaként 16 éves fiát, Álmost is benevezte a túrára. Kettejükkel augusztus 4-én személyesen is alkalmunk nyílt találkozni és elbeszélgetni a megtapasztaltakról.

A túra kapcsán szerzett élményeiről elsőként Álmos beszélt:

„Tizenhatan kezdtük a túrát, sokan egyetemisták, de hárman lebetegedtek, és egy csapattársunk Régen és Marosvásárhely között eltörte a lábát, mert hirtelen keresztbe állt a csónak és egy szikla úgy állította meg, hogy a közepén eltörött a csónak és a fiú lába is. Ettől függetlenül jó volt a túra” – mesélte, majd apja vette át a szót.

„A Marost végigevezni én viccesen csak Petz-evickének szoktam hívni, mert Petz István volt, aki először végigevezte, aztán volt egy sajtóközlemény egy 1911-es evezésről, de hát mindig az első a legnevesebb, tehát hozzá igazítom a dolgot. Nem sokan mentek, nem is sokan mehettek végig a Maroson, mert 10 évvel Petz István evezése után jött a világháború, aztán itt igen zavarosak lettek a viszonyok, nem valószínű, hogy sokan evezgettek szabad idejükben. Egy dolog biztos, hogy nem Petz István volt, aki először evezgetett a Maroson, hanem a rómaiak, hacsak nem szittya őseink, a dákok, tehát ha létezik valamilyen kontinuitás, akkor az a daca–székely kontinuitás, a szkíták, hunok székelyek vonulatán. A lényeg az, hogy Erdélyben, akik itt jártak biztos, hogy a Maroson hajóztak valamilyen szinten, hogy csónakáztak-e rajta, az egy másik dolog, de itt válik igazán a sport és a hasznosság kérdése fontossá. A görög nép sportolt, de ez különlegesnek számított abban az időben. Az olimpia azért elképesztő, mert mindenféle sportágban összemérjük képességeinket, ezt talán a görögök találták fel ilyen összetettségben. Az hogy versenyeztek az emberek, az biztos. Visszatérve a Maroshoz az, hogy a folyón végigmenjenek, nem biztos, hogy szempont volt. Minek mennének végig? Mi ennek az értelme? El akarok vinni valamit valahova? Ennek sokkal több értelme van. Ha Erdélyben aranybánya van, logikus, hogy megpróbálok hajózni a folyón, ugyanis a hajó onnan lehozza azt a sok dolgot, amit ott megszereztem.

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

A. ODETTE

Lebontják az Aurora piacon engedély nélkül emelt tákolmányokat

Temesvár – A Fritz-adminisztráció már első mandátuma során hadat üzent a közterületen engedély nélkül emelt építményeknek. A törvénytelen építmények lebontása a júniusi helyi választások után is folytatódott, most az Aurora (ócska) piac területén emelt több tucatnyi, építési engedély nélküli tákolmány került sorra.

A polgármesteri rendelet előírja, hogy Temesvár köz- és magánterületén, a Dâmboviţa negyedbeli Aurora piac területén található több tucatnyi, semmilyen engedéllyel nem rendelkező építményt megszüntetik: kioszkokat, tetős standokat, teraszokat, elkerített helyeket, pergolákat, előtetőket stb. Az illegális építmények egy része már 18 éve épült, rozoga, veszélyt jelent a vevőkre és az eladókra, és nem felel meg a kereskedéshez szükséges alapvető feltételeknek. A közel 15 000 négyzetméteres területet a Lacului utca 21. szám alatt az akkori Városi Tanács 1997-ben pályázati kiírás nélkül koncesszióba adta az AURORA Kft.-nek. Az akkor aláírt koncessziós szerződés addig van érvényben, amíg a piac engedélyezett létesítményei léteznek.

Fotók: Temesvári Városháza

„Az Aurora piacra 1997-ben megkötött koncessziós szerződés csak egy példa a város fontos földterületeinek de facto privatizációjára a forradalom után. A múlton nem változtathatunk, de a szemünket sem hunyhatjuk le. A koncessziós szerződés nem felhatalmazás arra, hogy állam az államban helyzet alakuljon ki a kérdéses területen. Ami az Aurora piacon van, az nem sokban különbözik attól, amit más kiváltságos és protezsált emberek megtehettek: először egy kioszk, azután egy másik, aztán egy terasz, egy bővítmény, egy másik fészer, végül az egész piac megtelt illegális építményekkel, amelyek veszélyeztetik a jóhiszemű temesváriak életét. A törvényt a temesváriak védelmében és a szabályok tiszteletben tartása érdekében alkalmazzuk. Minden engedély nélküli építményt le fogunk bontani a területünkön, akkor is, ha az koncesszióba van adva” – mondta Dominic Fritz polgármester.

Az illegális építmények bontásával kapcsolatos összes költséget a koncesszióba adott területtel rendelkező AURORA Kft. kereskedelmi társaság viseli.

PATAKI Z.

Moldvai magyar megerősödés

Hazai hírek

2. / Krónika

Elképesztően küzdött, a legvégén maradt le az aranyéremről a román súlyemelő

Szombaton UTA–Oţelul Galaţi

8. / Sport

€	4,5539	↘
$	4,9767	↗
Forint	1,2531	↗

120 Ft.; 0,60 euró. Havi 1800 Ft.; 9 euró + postaköltség

5 948429 702417 23222

Megemlékezés a temesvári csata 175. évfordulóján

Temes – A Losonczy István Hagyományápoló és Sportegyesület *Újbesenyő, 175* címmel szervez megemlékezést az 1848–49-es forradalom és szabadságharc utolsó, 1849. augusztus 9-én lezajlott csatájáról.

A megemlékező rendezvényre 2024. augusztus 10-én, szombaton kerül sor a Temes megyei Újbesenyőn (Dudeştii Noi), az alábbi program szerint:

11.30 órakor szentmise és ünnepi megemlékezés az újbesenyői római katolikus templomban;

12.30 órakor ünnepi felvonulás;

13.00 órakor ünnepi ebéd a helyi kultúrházban;

14.30 órakor koszorúzás az újbesenyői Honvédemlékkőnél.

P. Z.

Moldvai magyar megerősödés

Kezd beérni a két évtizedes munka gyümölcse

Bákó után immár Pusztinán is tarthatnak rendszeresen magyar misét, **miután Iosif Păuleț jászvásári római katolikus püspök jóváhagyta az** évtizedek óta küzdő pusztinai Szent István Egyesület kérését. Bákóban már öt éve tartanak havonta egyszer magyar nyelvű szentmisét a város impozáns római katolikus templomában, és kivételes alkalmakkor más moldvai településeken is tartottak hasonlót, a csángó falvakban viszont nem. Pusztina az első, ahol rendszeresen tartanak ezentúl magyar nyelvű szentmisét.

A jászvásári püspökség korábban mereven elutasította a magyar nyelv egyházi használatát a csángó falvakban, noha a hívek számos petícióban kérték az anyanyelvű misét. Az utóbbi években viszont változott a helyzet, egyházi szinten is jelentős a közeledés. Augusztus 15-én például Kovács Gergely gyulafehérvári érsek celebrálja a misét a Szucsáva megyei Cacicán Nagyboldogasszony ünnepén, augusztus 20-án pedig a Szent István-napi szertartáson a moldvai csángó Aurel Percă bukaresti érsek mondja a szentbeszédet a budapesti Szent István-bazilika előtt.

Moldvai kakukktojás

A tágabb értelemben vett Erdély mind a 16 megyéjében a magyarok abszolút száma csökkent a 2022-es népszámlálás szerint. A Kárpátokon túli országrészben viszont akadt egy kivétel, a moldvai Bákó megyében élő csángók körében, ahol 5085 magyar nemzetiségű személyt regisztráltak, miközben 2011-ben csak 4926-t. A különbség nyilván nem jelentős, csupán minimálisnak tekinthető, és jócskán elmarad a magyarul is tudó csángók valós számától. De így is az egyetlen megye, ahol a magyarok abszolút száma is növekedett, az ismeretlen nemzetiségű és vallásúak elképesztően nagy aránya ellenére. Országos szinten két és fél millió ember nem töltötte ki az online kérdőívet, és a kérdezőbiztosok sem találták meg, a róluk szóló információkat egyéb adatbázisokból emelték át. Nemzetiség, anyanyelv és vallás nélkül, ezeket ugyanis csak személyes (vagy családtagok) önbevallás alapján lehetett kitölteni.

A három csángólakta moldvai megye adatait a következő táblázat szemlélteti:

Megye	Összlakosság	Katolikusok száma	Katolikusok aránya (%)	Magyar nemzetiségűek
Bákó	601 387	89 742	14,92	5085
Neamț	454 203	44 033	9,70	138
Iași	760 744	29 098	3,82	98

A római katolikus moldvai csángók Jász, Neamț és különösképpen Bákó megyékben élnek. Szucsáva megye lényegében a történelmi Bukovina déli része, ahol a madéfalvi veszedelem után öt székely falu alakult meg, de azok színmagyar lakossága Erdélybe települt 1910-ben – főleg Dévára, Csernakeresztúrra és Vajdahunyadra –, illetve Magyarországra 1941-ben. Manapság Istensegítsen, Fogadjistenben, Hadikfalván, Andrásfalván és Józseffalván már egy magyar sem él. A Szucsáva megyében regisztrált több mint 5000 római katolikus az 1774 és 1918 közötti Habsburg uralom alatt keletkezett jelentős német és lengyel közösségek maradványai, az ottani templomokban ugyanis gyakran román, lengyel és német nyelven szól a szentmise. A sóbányájáról híres Cacica (lengyelül Kaczika) is lengyel falú, impozáns templomában lengyelül szól a szentmise.

Magyar nyelv Csángóföldön

Neamț és Jász megyében az északi csángók élnek, legjelentősebb településük az előbbi megyében, Románvásár közelében fekvő Szabófalva. Bákó megyében pedig a déli és székelyes csángók élnek, más nyelvjárást is beszélnek, amely közelebb áll a Kárpát-medencében beszélt magyar nyelvhez, mint az északi csángók archaikus nyelvezete. Vannak olyan néprajzosok, akik ezért az északi csángókat moldvai magyaroknak, a délieket pedig moldvai székelyeknek tekintik, előbbiek ugyanis a középkor óta jóformán semmilyen kapcsolatot sem tartottak az erdélyi magyarsággal, nyelvük is megragadt az akkori szinten, miközben utóbbiak jelentős székely utánpótlást kaptak a madéfalvi veszedelem után, s a Székelyfölddel való kapcsolatuk sem szakadt meg soha, maximum visszaszorult a mostohább időszakokban. Ebből kifolyólag az anyanyelv helyzete is igen eltérő, az északi csángók (moldvai magyarok) lényegében már beolvadtak a környező románságba, falvaikban legfeljebb néhány idős ember használja még rendszeresen az archaikus magyar dialektust, az 50-65 éves korosztály már csak töri, de nem használja, az ötven alattiak pedig már egyáltalán nem ismerik. A beolvadás ráadásul nem újdonság, Domokos Péter Pál már az 1930-as évek elején olyan északi csángó falvakat talált, ahol csak kevés öreg ismerte még a magyar nyelvet, a többiek viszont már nem, noha római katolikus vallásukat mindannyian megőrizték.

A déli csángók (moldvai székelyek) anyanyelvi helyzete összehasonlíthatóan jobb, noha a beolvadás folyamata ott is beindult, de korántsem öltött akkora méreteket, mint északabbra. Jelentősebb falvaikban – Klézse, Pusztina, Lujzikalugor, Forrófalva, Gyoszén, Rekecsén stb. – a kisgyerekek is beszélnek magyarul, a magyar továbbra is mindenki által ismert és használt élő nyelv, s a 2001 óta 25 faluban elindított fakultatív magyar nyelvoktatás is kizárólag a déli csángó falvakban működik. Tánczos Vilmos kolozsvári egyetemi professzor faluról falura járva mérte fel 1992–95 között, majd ismét 2008–10-ben a csángó falvak anyanyelvi szintjét, s előbb összesen mintegy 62 ezer, utóbb pedig mintegy 44 ezer magyar anyanyelvű személyt talált, több mint 90%-uk a Bákó megyei déli csángók között.

Moldvai magyarság

A nyelvi helyzetből kifolyólag a csángó fogalom egyre inkább a Bákó megyei déli csángókra szűkül le, az északiak pedig egyre jobban kiszorulnak. Jász és Neamț megyékben immár jelentős római katolikus közösségekről beszélhetünk, utóbbi megyében az összlakosság közel 10%-t teszik ki.

Bákó megyében a katolikusok száma még nagyobb, a népszámlálás szerint mintegy 90 ezer, az ismeretlenek tág kategóriáját is figyelembe véve inkább 100 ezer körüli. Ezzel Bákó megye a második országos viszonylatban a katolikusok abszolút számát illetőleg, többen csupán a vele szomszédos székelyföldi Hargitában vannak! Közülük – Tánczos professzor legutóbbi tanulmánya szerint – mintegy 40 ezren magyarul beszélnek, noha csak 5085-en vallották magyar nemzetiségűnek magukat. A tendencia azonban ígéretes: 2002-ben 4208-an, 2011-ben pedig 4926-an vallották magukat magyarnak Bákó megyében, a 2022-es 5085 történelmi csúcs. Ami arra utal, hogy azoknál a Bákó megyei csángóknál, akik megőrzik a magyar anyanyelvűket, a nemzeti öntudat is kezd lassan növekedni, a nyelvet egyre többen azonosítják a nemzetiséggel. Ami nálunk Erdélyben (vagy Európa legtöbb országában) a legtermészetesebb dolognak számít, Csángóföldön viszont még gyermekcipőben járó jelenség. Idővel valószínűleg meg is erősödik, hiszen egyre több csángó gyermek vett részt szülőfalujában magyar nyelvórán, egyre többen járnak Székelyföldre magyarul folytatni gimnáziumi tanulmányaikat, egyre többen zarándokolnak el évről évre Csíksomlyóra. Politikai téren is sikereket értek el, a júniusi helyhatósági választásokon Gál Alina fiatal csángó hölgy az RMDSZ színeiben nyerte el a polgármesteri tisztséget Gajcsána községben, további öt csángó-lakta községben pedig tulipános helyi tanácsosokat választottak. Ami szintén történelmi sikernek tekinthető, korábban ugyanis az RMDSZ labdába sem rúgott arrafelé, egyetlen tanácsost sem tudott bevinni évtizedeken keresztül egyetlen csángóföldi községben sem, polgármesterről pedig álmodni sem mertek! A csángók egyszerűen nem érezték sajátjuknak az RMDSZ-t, nem azonosultak vele, mint az erdélyi magyarok. Most viszont e téren is jelentős változás történt. A csángók egyre inkább magyar nemzeti öntudatra ébrednek. A jég megtört, immár azt is elérték hosszas erőfeszítések után, hogy szülőföldjükön is magyarul misézhessenek. Más falvakban is alighanem felbátorodnak az eddigi sikereken.

CHIRMICIU ANDRÁS

Hazai hírek

Lemond az orvosigazgató és a menedzser

Benyújtotta lemondását a Sfântul Pantelimon kórház orvosigazgatója, és az intézmény menedzsere is le fog mondani – jelentette be csütörtökön az egészségügyi miniszter. Sajtótájékoztatóján Alexandru Rafila elmondta, az egészségügyi intézmény két vezetője önként döntött úgy, hogy megválik tisztségétől. Az orvosigazgató már be is nyújtotta a lemondását, és a kórház menedzsere is bejelentette, hogy le fog mondani. „Egy dologra azért tekintettel kell lenni: biztosítani kell a kórház működését az új menedzser kinevezéséig” – tette hozzá. A tárcavezető arról is beszámolt, hogy a minisztérium ellenőrző testületének a kórháznál végzett korábbi vizsgálata az adminisztratív tényezőkre, a procedúrák betartására irányult. Rafila hozzátette, hogy a minisztérium és a kórház is minden iratot és kikért felszerelést a nyomozó hatóságok rendelkezésére bocsátott. A tárcavezető elmondta „teljességgel hihetetlennek” tartja a kórháznál történteket, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a nyomozás még folyamatban van, meg kell várni a jogerős ítéletet az ügyben. A miniszter azt is kiemelte, hogy a vétkeseket mindenképpen felelősségre kell vonni, de nem szabad a teljes orvosi gárdát megbélyegezni az eset miatt. Hozzátette, a nap folyamán maga is felkeresi a kórházat, beszél az alkalmazottakkal, az orvosi tevékenységnek ugyanis folytatódnia kell. Szerdán őrizetbe vették a bukaresti Sfântul Pantelimon Sürgősségi Klinikai Kórház két aneszteziológus és intenzív terápiás szakorvosát minősített emberölés gyanúja miatt. A két orvosnőt azzal gyanúsítják, hogy a noradrenalin dózisának csökkentésével előidézték egy súlyos állapotban levő beteg halálát. Ugyanabban az ügyben hamis tanúzás gyanúja miatt egy asszisztensnőt is őrizetbe vettek.

Kétezer lej értékű utalványt kapnak a hátrányos helyzetű kismamák

Kétezer lej értékű utalványt kapnak azok a hátrányos helyzetű kismamák, akik 2024. április 12-e után szültek – közölte szerdán a munkaügyi minisztérium. A szaktárca Facebook-oldalán közzétett tájékoztatás szerint a 2000 lejes utalványt az újszülöttek ellátásához szükséges termékek (pelenka, tisztálkodószerek, ruhák, baba-mama egészségügyi termékek) vásárlására lehet felhasználni. Az egyszeri támogatásra azok a kismamák jogosultak, akik beilleszkedési minimáljövedelemben részesülnek, továbbá a fogyatékkal élő, a valamilyen okból (például családon belüli erőszak miatt) válságos helyzetben levő kismamák, a kiskorú anyák, a személyazonossági iratokkal nem rendelkező, a hontalan és a háborús övezetekből származó kismamák. A négy évre szóló program költségvetése 119 239 200 lej (24 millió euró), és a 2021-2027-es Társadalmi Befogadás és Méltóság Operatív Program keretében finanszírozzák. A támogatásra jogosultak jegyzékét az Országos Szociális Felügyeleti és Kifizetési Ügynökség (ANPIS) állítja össze, majd a munkaügyi minisztérium továbbítja az európai beruházások és alapok minisztériumának. Az utalványokat a helyi hatóságok osztják ki.

Visszatér a kánikula

Sárga jelzésű riasztást adott ki csütörtökön az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) az ország öt déli megyéjére és Bukarestre. Az előrejelzések szerint pénteken Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Ilfov megyében és Bukarestben a nappali csúcshőmérséklet eléri a 35-37 Celsius-fokot, a hőmérséklet-páratartalom mutató meghaladja a kritikus 80 egységet. Ugyanakkor több helyen – főleg a hegyvidéki területeken – záporokra, zivatarokra lehet számítani pénteken – tájékoztattak a meteorológusok.

Szerkesztette **Nagyálmos Ildikó**
(Forrás: Agerpres)

Egyházaink hírei

„Legyen távol tőletek minden keserűség, indulat, haragtartás, szóváltás, káromkodás és minden egyéb rossz. Inkább legyetek egymás iránt jóindulatúak, könyörületesek, és bocsássatok meg egymásnak, amint Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.”
(Ef 4, 31–32.)

Arad

• **Az arad-belvárosi római katolikus templomban** vasárnap 10 órakor a Rózsafüzér Társulat titokcserét tart. Augusztus 15-én, csütörtökön, Nagyboldogasszony, Szűz Mária mennybevétele főünnepen a szentmisék a következő sorrendben lesznek megtartva: 8 órakor német, 10.30 órakor plébániai nagymise, 18 órakor román nyelvű szentmise. Augusztus 15-én, a 19 órai magyar nyelvű szentmise elmarad a mikelakai búcsú miatt, ahova mindenkit szeretettel várnak 18 órára!

• **Az arad-ségai Kis Szent Teréz plébániatemplomban** vasárnap, évközi 19. vasárnap 8.30 órakor magyar nyelven szentmise, 11.30 órakor magyar nyelven szentmise, 12.30 órakor román nyelven szentmise, 10 órakor szentmise Tornyán. Csütörtökön, Szűz Mária mennybevétele, Nagyboldogasszony ünnepén 8.30 órakor magyar nyelven szentmise, 11.30 órakor magyar nyelven szentmise, 12.30 órakor román nyelven szentmise, 10 órakor szentmise Szederháton. Az egyházközségben elhunyt Ciobanu Laura-Florentina (48).

• **Az arad-mikelekai római katolikus egyházközségben** vasárnap 9.30 órakor román, 10.45 órától magyar nyelvű szentmisét tartanak, ugyanaznap Újpanáton 15 órakor kezdődik a szentmise. Szombaton a templomban házasságot köt Dragomir Alin és Şodinca Dana Maria. Augusztus 15-én, csütörtökön 8 órától Öthalmon, 18 órától búcsúi szentmise Aradon, ahol az arad-kerületi papok társaságában Baum Péter diakónus prédikál. Az ünnepélyes szentmisére szeretettel várják a híveket Arad minden körzetéből. Az egyházközségben elhunyt Horosnyi József Gergely (78) Francz Adalbert (73), Demeter Árpád (81) és Szeredi András Lajos (75).

• **A pécskai római katolikus templomban** múlt héten fogadott egymásnak örök hűséget Dudi Darius és Pálinkás Anette, szombaton 16.30 órakor köt házasságot Mester Tamás és Angerer Gabriela Mária. Az egyházközségben elhunyt Czavar Géza (97), Kőmíves Mária (szül. Ordódi, 86), Mester Terézia (88), Kocsovszky Eufrozina (86), Ocskó Iolanda (80) és Borsos István (86).

• **A nagyiratosi római katolikus egyházközségben** vasárnap 18 órától szentmise Nagyiratoson, kedden, Nagyboldogasszony ünnepén 10 órakor szentmise Nagyiratoson, 11.30 órakor búcsúi szentmise Nagyvarjason. Szombaton 19 órától szentmise Péter Margit tiszteletére, vasárnap 18 órától szentmise Nagyiratoson.

• **Az arad-belvárosi református egyházközségben** vasárnap 10 órától lesz istentisztelet és lelkészválasztó közgyűlés Tóbiás Tibor-György espere szolgálatával. A délutáni istentisztelet 18 órától kezdődik a belvárosi templom imatermében Gombos Gábor szolgálatával. A következő héten, szerdán 18 órától bibliaórát tartanak az imateremben.

• **A Mosóczy-telepi egyházközségben** vasárnap 10 órától és 18 órától tartanak istentiszteletet, majd 16 órától Németszentpéteren lesz istentisztelet Demeter Szabolcs lelkipásztor szolgálatával.

A gyülekezetben augusztus 11-e és 18-a között ifjúsági tábort tartanak Kladován.

• **Az erdőhegy-kisjenői református egyházközségben** vasárnap a megszokott időben 10 órától és 16 órától tartanak istentiszteletet.

• **Vadászon** a vasárnapi istentisztelet 12 órától kezdődik. Vadászon hétfőn 10 órától veszi kezdetét a vakációs gyermek bibliahét, melyre minden gyermeket szeretettel várnak.

• **A feketegyarmati református egyházközségben** vasárnap 10.30-tól és 18 órától tartanak istentiszteletet. Ágyán a vasárnapi istentisztelet 12 órakor kezdődik. Hétfőn 20 órától a gyülekezetben férfikör lesz, csütörtökön pedig felnőtt bibliaóra.

• **A fazekasvarsándi evangélikus-lutheránus egyházközségben** vasárnap gyülekezeti napot szerveznek, amelynek programja: 11 órától ünnepélyes istentisztelet, amelyen igét hirdet nt. Zelenák József sepsiszentgyörgyi lelkész-esperes. Istentisztelet után közös ebéd, azt követően kézműves foglalkozás gyerekeknek. Este 19 órakor a nagyváradi M. M. Pódium bábjátszó társulat a *Mesefa* című bábelőadását mutatja be a gyermekeknek, 21 órakor a kolozsvári Operettissimo Együttes műsora zárja a napot.

• **Az arad-belvárosi baptista gyülekezetben** vasárnap az Istenhívő házasságokért imádkoznak. Délután, Sámson életének különböző mozzanatait világítja meg az igeszolgálat Szabó Sándor lelkipásztor részéről.

Temes

Orgile Cetății / A vár(os) orgonái Nemzetközi Fesztivál

A Timorgelfest Kulturális Egyesület kezdeményezésére július 3. és szeptember 8. között szervezik meg Temesváron a harmadik Orgile Cetății / A vár(os) orgonái Nemzetközi Fesztivált. Koncertek a város több templomában, köztük számos római katolikus templomban tartanak.

További információk a rendezvény közösségi oldalán találhatók: https://www.facebook.com/p/Orgile-Cet%C4%83%C8%9Bii-100086656796372/

A program a következő: agusztus 11.,19 óra: temesvár-belvárosi zsinagóga

Mike Oldfield, Genesis, Zappa emlékkoncert, fellép: Yves Rechsteiner, ogona (Svájc), Henri-Charles Caget – ütőhangszerek (Franciaország). Augusztus 18., 19 óra, tmesvár-belvárosi református templom. ICONS, fellép: Matei loachimescu – fuvola, Irina Rădulescu, marimba, The Romanian Flute Ensemble, Maria Rizea, dob (Románia). Augusztus 21., 1 óra: temesvár-belvárosi Szent Katalin-templom. Egyházi zenei koncert, fellép: Ligia Popescu (szoprán), Georgiana Necșa (szoprán), Violeta Tiponuț (szoprán), Răzvan Vlad (bariton), Alexandru Tulcan – orgona, Filip Sebeșan – orgona (Románia). Augusztus 25., 19 óra: temesvár-józsefvárosi római katolikus plébániatemplom.

Orgona- és csellókoncert, fellép: Kuzma Levente, orgona (Magyarország) és Octavian Iup, cselló (Románia). Augusztus 28., 19 óra: Szent Kereszt Felmagasztalása piarista templom: Egyházi zenei koncert, fellép: Lucian Oniță (basszus), Maria Oniță (szoprán), Felician Roșca, orgona (Románia). Szeptember 1., 19 óra: temesvár-szabadfalui Szent Rókus-templom. Oktató előadás gyerekeknek. Szeptember 4., 19 óra: temesvár-mehalai római katolikus templom. Orgona- és trombitakoncert, felolvasással, fellép: Marcel Costea, orgona, Corneliu Meici, trombita, Claudia leremia (színművész) (Románia).

Szeptember 8., 19 óra: Temesvári Betania Hetednapi Adventista imaház: fellép a Flauto Dolce Együttes.

Kampusz Temesszlatinán

A temesszlatinai római katolikus plébánia és Sergiu Ursache helyi plébános, a temesszlatinai polgármesteri hivatallal és a helyi tanáccsal, valamint a iași Don Orione Szemináriummal együttműködve augusztus 19–25. között ifjúsági kampuszt szervez, melynek témája: Légy Jézus barátja. A programban szerepel: imádság, katekézis, szórakozás, színház, miniolimpia, mindez a kicsik örömére. Jelentkezni és tájékozódni a temesszlatinai plébániahivatalban lehet.

Himnusz Szűz Mária mennybevételének ünnepére

Mint fényes hold, mint
drága nap,
mint hajnalpír, mely
most fakad,
száll az egek csúcsaira
a Szeplőtelen Szűzanya.

Dicső trónjára érkezett,
Királynő ég és föld felett,
ő szülte azt, ki tündökölt,
a hajnalcsillagnál előbb.

Az angyalok és az égiek
rendje fölé emeltetett,
Asszony, ki túlszárnyalta rég
a szentek minden érdemét.

Kit egykor ölben hordozott,
kit jászolyban pólyálgatott,
a mindenség Királyaként
szemléli, Atya fényeként.

Szüzeknek Szüze, kérd Fiad,
esdjen miértünk hű szavad,
miénket vette általad,
övéből mindent visszaad.

Atya, Fiú s Vigasztaló,
köszöntse őket hálaszó,
kik minden másnál ékesebb,
dicsőbb fényt adtak föntneked. Ámen.

Kié lehet az örök élet?

„Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak kegyelmet ad.”
(Jakab lev. 4:6)

Sokszor hallottunk már tudományos előadásban évmilliókról beszélni. Elhangzott már többször olyan magyarázat is, hogy az emberi agy kutatása valami eredményt tudjon felmutatni: világunk létezésének kiindulása az ősrobbanásra vezethető vissza. Mintha a világ minden létezője egy teljesen „véletlenszerű” eseményből alakult volna ki. Képzeljük el, hogy a láthatatlan baktériumok, különböző sejtek „összecsaptak”, és azóta olyan fejlődésen mentek keresztül, hogy ma már a digitális világ csúcsán cselekvő robotokat is tudnak alkotni. Honnan indult ki az egész, és hova jutott a láthatatlan semmi?

Létezik azonban egy olyan „történelemkönyv,” amelynek a neve Biblia. A Szentháromság örök Isten adta kezünkbe, és aki a Szentlélek sugalmazását elfogadva olvassa, tanulmányozza, az a legfontosabb igazság birtokába jut. Jézus Krisztus nyilatkozata szerint: „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek Téged az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.” Az emberek által készített történelmi leírások a különböző népcsoportok közötti viszonyokat örökítik meg. Arról is szólnak bizonyos mértékben, hogy milyen viszonyban voltak az Örökkévaló Istennel. Minden korban éltek őszinte istenhívő emberek, de ugyanakkor a Sátán erős közreműködése kapcsán sok hitetlen, hamis, istenhívő ember is. A mélyre süllyedést a Biblia világítja meg számunkra igazán. Okozója elsősorban a Sátán, amikor az embert bűnre csábította azzal, hogy engedetlen legyen Isten szavával szemben.

Kedves nemzettársaim. Az élet vonatán utazunk a végállomás felé. Tőlünk is függ, hol kötünk ki. Az akarat nélküli anyag nem képes Isten törvényeinek áthágására. Ezt csak az ember teheti meg. Jobbá válni csak az képes, aki tudatában van annak, hogy a Sátán becsapta, és így gonosz, bűnös szokások tapadnak életéhez. Sajnos, ennek ellenére vannak, akik nem akarnak jobbá válni. Helyzetük végzetes, mert az ítélet nem a földi évekre szól. Aki visszautasítja Jézus nagy áldozatát, önmaga pecsételi meg örök sorsát. A kegyelem lehetőségét taszítja el magától. Az Ige világosan szól: „Mértékletesen, igazán és szentül éljünk a jelenvaló világon!” (Titus 2,12b)

Az ember életében gyakran a legkomolyabb bűn a mértéktelenség. Sem a dolgok, sem a munka mértékét nem ismerjük. Nagyon sokszor, amikor imádkozni kellene, akkor jutnak eszünkbe az elvégzendő feladatok, és nem tudjuk abbahagyni a munkát. Ismered-e a mértékletességet az alvásban? Föl tud-e kelteni az Úr, amikor föl kell kelni? Tudsz-e mértékletes lenni a beszédben, vagy a hallgatásban? „Igazán”, vagyis őszintén éljünk. Ne legyünk képmutatók! Pál is mondja: „Emlékezzetek, hogyan forgolódtam közöttetek isteni őszinteséggel.” Fontos: ami szent, azt csak Isten céljára lehet használni. Egyetlen Személyé vagyok, Istené. Az Úr rád teszi kezét, és megszentel. Akarsz-e mértékletesen, igazán és szentül élni? Megtanít várni. Mennyi mindent vár az ember gyermekkorától kezdve? És sokszor nem az lesz, amit vársz. Sok várás után jön a csalódás. Az Ige azt mondja: Akik őt várják, semmi jót nem nélkülöznek. Ő mindig csodálatosabban jön, mint ahogy el tudod képzelni. Olyan dolgokkal ajándékoz meg, amiket remélni sem mersz. És akkor majd Neki örülsz, az Ajándékozónak. Hálás vagy-e azért a szeretetért, amelyik megtalált? Az ég és a föld elmúlik, de Ő örökre megmarad. Engedd, hogy tanítson „mértékletesen, igazán és szentül élni!” Tudod, hogy mit kell várnod. „Ama boldog reménységet és a nagy Istennek és megtartó Jézus Krisztusunknak dicsőséges megjelenését, Aki önmagát adta mi érettünk” (Tit 2,13–14).

Drága magyar testvéreim! Ha őszinte hívő szemmel szétnézünk ma a világban, azt látjuk, hogy rendkívül sok, erősen mélyre csúszott dolog történik. Végtelen döbbenettel láttuk a párizsi olimpiai megnyitó ünnepségét, ahol a bibliai „utolsó vacsora” történetének kigúnyolása került képernyőre. Jézus Krisztus tudta, hogy rövidesen életét adja az emberekért, mindazokért, akik elkérik a kereszten kihulló vére érdemében a kegyelmet. Jelezte, hogy ez a fájdalmas esemény rövidesen bekövetkezik és egy „búcsúvacsorán” kívánta ezt még egyszer elmondani tanítványainak. Ha napjainkban egy kicsit is komolyan nézzük a világunkban történő eseményeket, kemény hitetlen szívű ember az, aki nem látja, hogy közel a vég. Háború a szomszédságban, háború közel-keleten, megállíthatatlan migráció, brüsszeli korrupt vezetők sokasága... stb., jogosan idézhetjük a Biblia aktuális üzenetét: „Jaj nektek föld és tenger, mert leszállt hozzátok a Sátán, aki őrjöng dühében, mert tudja, hogy már csak kevés ideje maradt.” (Jel. 12,12.) Adja Isten, hogy magyar népünk imaként zengje az éneket: „Vonj Uram, vonj engemet, vonj magadhoz folyton közelebb! Szent igéd nagy ereje vonja szívem fel a mennyekbe.”

BÁTKAI SÁNDOR

Ha-ha-ha Haikuk

Szabó Péter

Csakazértis haikuk

Te hetvenkedöl?
Előbb legyél úgy, mint én,
vén hetvenkettő!

Nyárba szökött hét,
hetvenkedő hétvégék, –
rátok égek még!

Lökd ide a sert... –
régi zene, Fonográf...
István király nyert!

Búcsúzom tőled,
a szúnyogok megettek...
jó vérem vették!

Írok valamit:
csakazértis haikut...
– de már nem számít!

(Aki halászik,
lehet, hogy jól megázik...
– üzletbe mentem...)
....

Nyáron nagyon meleg van

„Télen nagyon hideg van,
Nyáron nagyon meleg van,
Ősszel esik az eső,
Soha sincsen jó idő!”
(népdal)

Amint az idézett sorok mutatják, az időjárással akkor sem voltunk megelégedve, mikor anno még rendben ment minden, hát akkor mit tudunk mondani napjainkban, mikor minden a feje tetejére állt.

Mici Mackó télen már nem fázik, és évek óta nem énekli, hogy „hull a hó és hózik”, az eső után sóhajtozunk még ősszel is, a „nagyon meleg van” pedig olyan nagy mértékben igaz, hogy júliusban lassacskán mindenkinek felforrt az agyvize a sorozatos hőhullámok hatására.

Embert, állatot, növényt megvisel ez a folyamatosan magas hőmérséklet. Rekordok dőlnek meg, állítólag százezer éve nem volt ilyen meleg a Földön, s ez már nemcsak az ember tűrőképességét teszi próbára, hanem a növény- és állatvilág fennmaradását is a mostani formájában, s ez az emberiség jövő nemzedékének megélhetését is veszélyezteti.

2008-tól a növényi magvak mentése folyik világszinten. Európa legészakibb területén (Spitzbergák) épített Svalbard Global Seed Vaultban őrzik azokat a magmintákat, melyekkel katasztrófa esetén a táplálékellátást és a növényvilág sokszínűségét lehet biztosítani. A letétbankban több mint **860 ezer minta** található, ezeket a világ szinte minden tájékáról gyűjtötték össze.

A kiemelkedő szellemi termékek megőrzésére 2017-ben hozták létre az Északi-sarki Világarchívumot (Arctic World Archive; AWA), ez a nemzetközi magbunker közelében található egy szénbánya mélyén, amelyben 1996-ban felhagytak a munkálatokkal. Az elmúlt években összesen huszonhat ország intézményei (többek között a Brazil és a Mexikói Nemzeti Levéltár, a Norvég Nemzeti Múzeum, a Vatikáni Apostoli Könyvtár, a Pisai Egyetem) és nemzetközi szervezetek (az Európai Űrügynökség és az UNICEF) helyezték el itt a kulturális értékeiket.

Magyar vonatkozásban az Országos Széchényi Könyvtár 2021. szeptember 23-án helyezte el dokumentumait az AWA-ban. Az átadott hat filmtekercsen rajta vannak Mátyás király korvinái, Széchényi Ferenc és Apponyi Sándor térképgyűjteményének válogatott darabjai (köztük a Lázár deák-féle, első magyar nyomtatott térkép), valamint a XX. század első harmadában készült grafikus plakátok.

(Kíváncsi lennék, hogy a jeles politikusok maguk és hozzátartozóik számára hol készítettnek ilyen „túlélő” bunkereket?)

A hőhullámok jelentkezésének magyarázata bizonyos tudományos körök elképzelése szerint a következő lenne: jelenleg **a Nap az úgynevezett Hale ciklusban a napmaximum felé tart** (22 év alatt fordul meg a körülötte lévő mágneses mező, 11 évig nő, 11 évig csökken.) A legutóbbi ciklus körülbelül 2020-ban ért véget, így a következő napmaximum várhatóan 2031 körül lesz, míg a napminimum 2042-ben. Napmaximumkor a naptevékenység fokozódik, a napfoltok, a kitörések egyre erősebbek lesznek. (A napfolt-relatívszám aktuális adatait magyar nyelven is megtalálhatjuk a Solar Influences Data Analysis Center – SIDC – weboldalán.)

Hogy meddig tart ez a hőmérséklet emelkedés? A pontos évet csak a Fennvaló tudja. A Hale ciklus alapján 2042-ben talán „normális” lesz a nyári hőmérséklet, s azután kezdődik minden elölről. Szóval évszázados távlatban nézve, egy „hőmérsékleti” hullámvasúton ülünk, hol fent, hol lent vagyunk. ***Nem hiába mondta nagyapa az unokájának: én a mai napot a legmelegebbnek mondom, te pedig majd a leghűvösebbnek.***

Erre mondaná Virág elvtárs (ha még létezne), hogy a „nemzetközi helyzet fokozódik”, és én pedig azon töprengek, hogy az emberiség „jeles nagy emberei” miért nem ezzel a problémával foglalkoznak??! Ha ennyire nyilvánvaló, hogy mi vár ránk a közeljövőben, akkor miért nem arra fordítanak minden szellemi, pénzügyi lehetőséget, hogy megoldást találjanak? Tudományosan fel kellene deríteni az okokat, világosan meghatározni mi függ az embertől, és mi nem, s a védekezésbe beleadni apait-anyait. Mert elképzelhető, hogy a háborúk (amelyek dollár milliárdokba kerülnek) befejezésekor már teljesen mindegy lesz, ki a győztes és ki a vesztes, ha a klímaváltozás miatt lakhatatlanná válik az adott terület.

Valami nagyon hazafias és lélekemelő magyarázatot biztos kitalálnak, de vajon lesz még valaki, aki meghallgatja??!

PIROSKA ISTVÁN

NŐI SZEMMEL – tisztán tudományos talajon

MAGYARI SÁRA rovata

Franciázzunk!

Még véletlenül sem lesz szó a párizsi olimpiáról. Áh, dehogy! Eszembe sem jutna. Csak úgy teljesen véletlenül (véletlenek szerintem sincsenek) gondoltam arra, milyen „termékeket” is importáltunk odaátról.

Hát kérem szépen, itt van például a *francia bugyi*. Női alsónemű, kényelmes, de mégis érzéki. Úgy szexi benne az ember lánya, hogy közben nem mutat meg mindent, nincs kint több, mint bent. Egészen odavoltam érte, meg mások értem benne kb. addig, amíg mostanában szembe nem jött velem egy netes reklámban a férfipárja: randibugyi formában. Csipkés. Oldalt szára van. Egészen rövidnadrágos típus. De középen nincs semmi. Semmi! Sem elől, sem hátul. Teljes utat hagyva *free Vili*nek. Állítólag ezt is frankofón társaink találták fel.

Aztán itt van a *francia csók* is. Nem a film. Bár az is nagyon jó. Az előbbi a csókolózás felső oktávjához tartozik. Tanulni kell, majd gyakorolni. Így lesz bevezetője egy felejthetetlen, érzéki szerelmeskedésnek. Ahol aztán a francia bugyi és párja *lehullik róluk a boldog szerelemben*.

Ha valóban minőségi a páros aktivitás, akkor lesz *franciázás* is. Eredetileg állítólag a francia bordélyházakban működő nők repertoárjának volt része. Ma már azért egy valamire való férfi is elsajátította, mert a szexkultúránk része, és kölcsönösségen alapszik.

Nem maradhatnak el az ételek sem. Itt van például a *francia krumpli* vagy *tartiflette*. Pityóka van lerakva sajttal, hagymával és lardoonnal. Persze írhatnám magyarul is, hogy: szalonnakocka, esetleg szalonnacsík, de ez nem hangzik eléggé bohémnek. *N'est-ce pas?* (ejtsd: *nészpá*, értsd: *ugye*).

A másik kedvenc a *franciasaláta*. Érdekes, ezt a szót bezzeg már egybe írjuk. Írhatnám azt is, hogy *böf saláta* vagy *böfi*, ahogy mi mondtuk gyermekkoromban. A lényeg: a vasárnapi húsleves zöldségmaradékaiból egy kis főtt husival és egyebekkel isteni.

És persze a könnyed, eszméletlenül finom: *francia krémes*. A lapjai vékonyak, roppanósak, a krém könnyű, a tetején mennyei mázzal. Olyan, mint egy bájos hölgy, aki nem hord francia bugyit. Meg másmilyent sem.

Észre sem vettük, s már a francia vacsoránál tartunk. Jaj, hogy ezt a kifejezést még nem ismerik?! Dehogynem!!! Az istenek ünnepe vagy az utolsó vacsora. Párizsi. Mármint nem a parizer, amit mustárral szoktunk enni. Nem-nem. Hanem aaaz: ahol valószínűleg néhányukon randibugyi volt. És a híres bordélyházból származtatható páros tevékenységet is... Is. Aztán biztosan volt böfi is. Nem a saláta. Meg krémezés is, jaj, na, krémes. Rémes, hogy ebben a melegben így mellé ütök. De legalább nem fogok mellé – a témával. Mert, akin randibugyi van, ott nem is lehet. Mellé fogni...

Végigevickéltek a Maroson

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Azt hogy a rómaiak hajóztak, teljesen biztos, mert Gyulafehérváron még kikötőjük is volt. A rómaiak egyébként mindenütt hajóztak, de nem csináltak ebből sportot, ha nem tudtak feljebb menni a hajóval, nem mentek feljebb. Az, hogy 1904-ben Petz István kitalálja, hogy ő leevez a kajakjával, eleve azt feltételezi, hogy nem egy célszerűség, hanem egy sportteljesítmény a cél. Számomra annak, hogy végigevezek egy folyón, és végigcsodálom azt a sok mindent, ami ott van, sokkal több értelme van, mint annak, hogy felmásztam egy hegyre, és nem estem le. Számomra egy esztétikai sportélmény is, persze a hegymászás is nagy élmény, de nem értem a Mount Everestet miért kell 1522.-nek megmászni? Én sosem vágytam ilyesmire. A Marost, vagy más folyót végigevezni ebben egy olyan összetett élmény van, amit meg is próbáltam összefoglalni *A hű folyó* című kötetben. A könyvben van egy monda, hogy miért arra folyik a Maros, amerre, ezt Orbán Balázstól vettem át és dolgoztam át. Palkó Attila *Tutajozás a Maroson* című fejezete azért érdekes, mert három különböző dolog a Maroson evezés, hajózás, vagy szállítás, mert a szállítás nem feltétlenül hajózást jelent. Ha viszünk le fát, ami maga a tutaj, a fára lehet pakolni egyéb rakományt. Szeged a szabad királyi város rangot azért kapta, mert a sószállítás központja volt, a Maroson a sóvidékről tutajokon szállították a sót, és Szegeden voltak a sóházak, ahonnan a Sóhordó utcán át vitték a Maroson szállított sót Budára, meg osztották el Magyarország belső területein. Ágoston Kristóf barátom a Maros szabályozásáról írt egy történeti összefoglalást, ez nem túl távoli visszatekintés, de érdemes elgondolkozni, hogy a Maros nem úgy folyt, mint most, rengeteg átvágás van. Arad egyébként azért is csodálatos, mert itt nem lett átvágva a Maros. A rómaiak nem szabályozták a Marost. Firdauszi perzsa történetíró szerint a magyarok voltak a vízszabályozás mesterei, s többek között a kubikusságnak is mesterei voltunk. A vizet nem azokon a helyeken szabályozzák, ahol hegyek között haladt, mert nehézkes lett volna, az alföldi szakaszokon viszont óriási szabályozások folytak a Maroson, és a mai napig is megvannak ezek a holtágak itt, a partiumi részen is, de a Magyarországhoz tartozó részeken még elképesztőbb, mert rengeteg holtág van. Szegeden a Marostői holtág a városba is benyúlik, és én ezeket mind szeretném élővé tenni. Az egész túrának a célja: felkelteni a figyelmet a Maros értékeire. Vannak természeti, kulturális értékei, lehetnek gazdaságiak is, ha hajózhatóvá tehetjük a Marost. Én nem gőzhajókat szeretnék látni, hanem ökoturistákat, akik evezgetnek rajta. Ha a Marost sikerülne evezhetővé tenni – és ez nem azonos a hajózhatóvá tétellel –, és lenne egy olyan terv, amely ezt célozza, én nagyon szívesen segítenék a saját szakértőimmel. Ágoston István vízügyi szakember ebben nagyon szívesen segítene, de a Szegedi ATIVIZIG-nek (Alsó-Tisza-vidéki Igazgatóság) is nagyon sok okos embere van, akik tudnák segíteni az együttműködést a vízminőség javításáért, hogy a Marost újra egy élvezhető folyóvá tegyük” – mesélt dr. Szabó László a Maroson való közlekedésről, felajánlva segítségét a folyó turisztikai értékeinek kiaknázására.

Napjainkban a Maros

„*Az iható Maros* onnan jön, hogy Petz István, amikor megszomjazott, megmerítette a csajkáját, és ivott a folyóból. Ahogyan mi a hűs forrásokból merünk inni, mert biztosan tiszták, ő úgy ivott a Marosból. Akkoriban ugye még szennyvíz sem volt, de hát nem olyan nagy távolság az a 120 év. Ami az evezhetőség szempontjából fontos és megjegyzendő, hogy napjainkban a Maros elég rossz állapotban van egy olyan körülmény folytán, amit az átlagemberek nem észlelnek, a pecások már igen. A székelyföldi részen mondta néhány horgász, hogy legalább egy méterrel lejjebb van a Maros, mint szokott. Böjte Csaba, aki egyébként nagyon sokat segített utunk során mondta, de nem tudta megnevezni a forrást, hogy ma a Marosban egyharmad annyi víz van, mint volt egy-két évtizeddel ezelőtt. A Marosnak óriási volt mindig a vízingadozása, könnyebben árad és apad, mint a Tisza. Szászrégen polgármestere, Nagy András arról számolt be, hogy ő még jött le tutajon a Maroson Aradig. Ma annyi gázlót láttunk, annyi zúgót, hogy azon már semmiféle tutajt nem lehet leereszteni. Már nem az a kérdés, hogy hajózhatóvá tudjuk-e tenni a Marost, hanem, hogy evezni tudunk-e rajta? Volt olyan nap, hogy százszor megfenekletünk. Szászrégen és Marosvásárhely között volt most a legveszélyesebb szakasz. A helyiek is mondják, hogy lejjebb van a Maros, de a kotrások miatt is lejjebb megy a víz, mert az is szabályozatlan, viszont Enyed alatt is voltak olyan zúgós részek, ahol semmiféle tutaj el nem mehetne. Mondanám azt, hogy a legfölsőbb szakasz most egy kicsit veszélyesebb, mint 20 éve, a leapadt víz miatt, ahol találkozik az erős sodrás a kilógó kövekkel, ez a Szászrégeni szakaszra a legjellemzőbb” – számolt be tapasztalatairól a doktor, elmagyarázva, hogy a folyó fentebbi szakaszain a görgelékkövek, lejjebb a vasbeton tömbök akadályozzák a hajózást, amelyektől mentesíteni kéne a Marost, hogy hajózhatóvá váljon. A húsz évvel ezelőtti körülményekkel összehasonlítva, úgy találták, kevesebb a porond jelenleg, mint volt, kevesebb a kommunális hulladék, kevesebb a kommunális szennyvízbefolyó, kisebb az ipari befolyás, és gazdagabb a természeti élővilág.

Az iható Marosért

Azért, hogy a Maros ihatóvá és tisztábbá váljon Szabó László szerint nem szükséges a két ország kormányának megegyezése, azt helyi szinten is meg lehet oldani egy kezdeményezés keretében.

„Mondhatnám, hogy még a határon sem kellene nagyon átnyúlni, hogyha a romániai szakaszon azt képesek mondani az önkormányzatok vezetői, hogy erre tényleg oda kéne figyelni. A Maroson például Bogátnál van egy 14 kilométeres kanyar, ahol a falu mindkét oldalán elhalad a folyó, ott meg is álltunk, bementünk egy boltba, ahol egy magyar nő szolgált ki minket, és megkérdeztem, szokott-e járni a Marosra. Ő mondta, hogy nem. Kérdeztem, hogy nem is volt semmilyen porond, ő mondta, hogy volt, de nem jártak az emberek, és benőtte a gaz. S akkor hova jár úszni? Azt mondta, hogy majd a következő héten mennek a férjével nyaralni. Tehát eltelik a nyár, és több mint száz napon át fő benn a munkahelyén. Azt kéne visszahozni, hogy délutánonként lejárjanak a Marosra az emberek. Marosszentimrén csináltak olyan beton mólót, ahol ki lehet kötni. Tordas fölött a pusztán két falu között is volt betonmóló, ahonnan a gyerekek nyugodtan beugorhatnak a fölső részen, és kijöhetnek az alsóbb részen, de nincs fürdőzés. Vannak helyek, ahol lehetne, de a helyiek mégsem strandolnak. Valahogy ezeknek a fürdőző helyeknek a számát kéne szaporítani, meg az embereket le kéne hozni. A Maros vize tisztább, mint húsz éve, sokat tisztult, apadt. Hogyan tudnánk megoldani, hogy a Maros hajózható legyen, az nem az én dolgom. Én egy figyelemfelkeltő túrának szántam a mostanit, és jövőre is jövünk, nagyon örülnék, ha csatlakoznának mások is. Valahogy együtt kéne megoldjuk, hogy a víz minősége jó legyen, és üzenem mindenkinek, aki itt fenn beledobálja a szemetet, hogy a Fekete-tengernél találkozni fog vele.”

Az ökoturizmus fellendítésére beszélgetésünk során több példát is mondott Szabó László, amelyek közül a soborsini, a lippai és a radnai szakaszt emelte ki, ahonnan, akár le is lehetne evezni Radnára a búcsújáró helyre. A Maros felső, csónakkal veszélyes szakaszán a turizmus fellendítésére a raftingolás ötlete merült fel, mert a gumicsónakok strapabíróbbak lehetnek a görgelékkövekkel szemben. Szintén támogatná a Maros ökoturizmusának fellendítését Románia schengeni csatlakozása, mert Aradnál csónakkal is át lehetne evezni Szegedig. Jelenleg a határátkelés nagyon körülményes a csónakosok számára, akik Nagylaknál ki kell emeljék a csónakot a vízből, felpattyognak a határátkelőig, elvámolják őket, majd visszamehetnek a folyóra, vagy időpont-egyeztetéssel határőrt kérhetnek a vízhez. A schengeni csatlakozással az Aradról Szegedig tartó hajózás is egy kellemes kiruccanássá válhat.

Újabb tinédzser került kórházba vasútállomáson történt áramütés miatt

Arad – Alig egy héttel az után, hogy egy 19 éves fiú áramütésből származó súlyos égési sérüléseket szenvedett, mert felmászott egy vonatra az újaradi állomáson, szerda este egy 16 éves lány került kórházba ugyanazon okból.

A lány az aradi vonatállomás közelében mászott fel egy vagonra, mondván, hogy ameddig a vagon nincs a mozdonyhoz kapcsolva, nincs veszély. A barátaival lévő lány felmászott a vagonra, majd az elektromos mező létrejöttével áramütés érte, amely a földre hajította. A baráti körből ketten a lány segítségére siettek volna, de a helyszínen lévő más személyek megállították őket, így nem történt egy három személyt érintő tragédia. Mivel a lány ruhája lángra kapott, egy helyszínen lévő személy egy takarót dobott a lányra, majd a kiérkező mentősök vették kezelésbe a hármas és négyes szintű égési sérüléseket szenvedett lányt.

Átszállításra vár

A lány kórházba szállításakor eszméleténél volt, jelenleg az intenzív osztályon ápolják, ám mivel teste 80%-a megégett – beleértve a légcsövét is – a kórház vezetősége mentőhelikopterrel a Bukaresti Grigore Alexandrescu Sürgősségi Kórház gyermekosztályára fogja átszállítani.

A CFR vasúti társaság emlékeztet, hogy a vasúti szerelvények környékén futó elektromos vezetékekben 27 000 V fut, ami 1,5 méteres körzetben végzetes áramütést is okozhat. Az a személy, aki felmászik egy szerelvény tetejére, lényegében villámhárítóvá válik az elektromos mező közepében.

Az aradi ISU a szülők és a gyermekek figyelmét hívja fel arra, hogy a vonatok tetején és az állomások környékén nincs „játszótér”, és kérik, hogy a szülők figyeljenek a gyerekek biztonságára. **A. O.**

Nem mindig FONTOS, olykor csak ÉRDEKES

Világkongresszus a paradicsomról

A globális ipari paradicsomfeldolgozói és -termelői szektor legnagyobb szereplői érkeztek Budapestre az Ipari Paradicsom Világtanács (WPTC) és a Nemzetközi Kertészettudományi Társaság (ISHS) 15. világkongresszusára, 17. szimpóziumára – közölte az Univer Product Zrt., az esemény kiemelt támogatója. Többek között a Bayer Vegetable Seeds, a Tomato Europe, az Euromonitor, az Aarhusi Egyetem vagy a Kaliforniai Egyetem Davisi Oktatási Iskolája részéről is előadnak. Világviszonylatban a friss paradicsom éves termelése megközelítőleg 180 millió tonna, ennek a negyedét termesztik közvetlenül a feldolgozóipar számára. A WPTC adatai szerint a globális élelmiszeripar legnagyobb márkáihoz tartozó üzemekben évente mintegy 39-41 millió tonna paradicsomot dolgoznak fel, a világ feldolgozó szektorát mintegy 150 milliárd euróra teszik.

A világ legnagyobb feldolgozójának az Egyesült Államok, Kína és Olaszország számít. Magyarország is fent van a világ „paradicsomtérképén": a szervezet adatai szerint a – 2023. évi – mintegy 110 ezer tonnás hazai ipar súlya 50 ezer tonnával marad el a francia ipar teljesítményétől.

A világ termésének több mint 90 százalékát az északi féltekén dolgozzák fel. Az egyenlítőtől délre Chile az egyetlen ország, ahol 1 millió tonnányit vagy annál többet dolgoznak fel. Az ágazat erősen koncentrált: a tíz legnagyobb állam a világ éves termelésének mintegy 83 százalékát adja.

(MTI)

Horoszkóp

KOS (márc. 21. – ápr. 20.)
Jó alkalom adódik terveid megvalósítására. Bátran kockáztathat, fogadja el a kihívást, bízzon saját képességeiben.

BIKA (ápr. 21. – máj. 20.)
Kedvére elmélyedhet a részletekben, nem sürgeti, nem hajszolja senki. Így nemcsak élvezi, amit csinál, hanem észreveszi azt is, amit mások nem.

IKREK (máj. 21. – jún. 21.)
Sokat dolgozik, nincs ideje lényegtelen kérdésekkel foglalkozni. Pozitív benyomások érik, irigylésre méltó helyzetben van.

RÁK (jún. 22. – júl. 22.)
Ha munkahelyet változtat, minden eszköz a rendelkezésére áll ahhoz, hogy jólétet teremtsen. Egy külföldi szakmai út is kilátásban van.

OROSZLÁN (júl. 23. – aug. 23.)
Párja szeretné Önt legalább a hét végén kirángatni a mókuskerékből. Egy kis környezetváltozás jót tenne mindkettejüknek.

SZŰZ (aug. 24. – szept. 23.)
Szinte kis sem látszik a teendőkből, és bár szívesen végzi feladatait, ami sok, az sok. Felettesei a maximumot sajtolják ki Önből.

MÉRLEG (szept. 24. – okt. 23.)
Fontos Önnek a kellemes munkahelyi légkör, meg az is, hogy kapcsolatokat ápoljon. Téves felfogás azonban, ha nyaralás helyett is feláldozza magát.

SKORPIÓ (okt. 24. – nov. 22.)
Még mindig otthonára vagy családtagjai megélhetésére költi a legtöbbet. Gyermeke vagy rokona leapasztathatja anyagi tartalékait.

NYILAS (nov. 23. – dec. 22.)
Párja feszültebb a szokottnál, ezért néha szélsőségesen viselkedik. Legyen kicsit megértőbb vele, neki sem könnyű.

BAK (dec. 23. – jan. 20.)
Ideális lehetőség adódik arra, hogy további terveket szőjön. Sikerei láttán felébred a lelkesedése, egyre jobb ötletei születnek.

VÍZÖNTŐ (jan. 21. – febr. 19.)
Jól tenné, ha nem ragaszkodna görcsösen az elképzeléseihez. A körülmények állandóan változnak, ami miatt rugalmasnak kell lennie.

HALAK (febr. 20. – márc. 20.)
Megnyílnak a kapuk Ön előtt, nyugodtan úszhat az árral. Előnyös feltételekkel köthet szerződést.

Temesvári Rádió

Magyar nyelvű műsor

Naponta 14–15 óra között a 630 kHz-es középhullámú frekvencián, továbbá naponta 20–21 óra között a 105,9 MHz-es ultrarövidhullámú frekvencián és interneten a www.radiotimisoara.ro vagy a www.triplexregio.net címen, valamint a Thor III műholdon (0,8° Ny), a Focus Sat-csomagban. A műsorok felvételei és egyes interjúk, riportok visszahallgathatók a www.radiotimisoara.ro honlap ASCULTĂ menüjében. Hírek, eseménybeszámolók a Facebookon is, Temesvár Rádió néven.

Péntek, augusztus 9. (Bartha Csaba): Hírösszefoglaló, Beszélgessünk a kultúráról, Kalendárium, Időjárás-jelentés, Programajánló;

este (Erdély Rita): Zenés műsor: pop-rock.

Szombat, augusztus 10. (Lehőcz László): Beszélgetés Szekernyés Jánossal, Tusványosi visszapillantó, Meseház, Programajánló;

este (Bartha Csaba): Zenés műsor: magyar nóták, csárdások.

Vasárnap, augusztus 11. (Fall Ilona): Evangélikus egyházi műsor, Zenés jókívánságok;

este (Fall Ilona): A délutáni adás ismétlése.

50 ron
A Jelen könyvesboltban kapható
Nagyálmos Ildikó
Várni is mire
című könyve
Nyitvatartás:
Hétfő: 10–13
Kedd: 12–16
Szerda: 10–13
Csütörtök: 13–17
Péntek: 10–16.

Simonyifalvi Napok 2024

Arad – Augusztus 9–11. között szervezik meg a Simonyifalvi Napok idei programját. Augusztus 9-én, pénteken a Simonyi Imre Művelődési Házban simonyifalvi nyugdíjas találkozó (meghívó köteles, a szándékot jelezni kérik a 0751-172-900-as telefonszámon Bartucz-Péter Anikónál). 21 órától diszkó Dj Kovács Tamással.

Augusztus 10-én, szombaton a Simonyi Imre Általános Iskola udvarán 15 órától: foglalkozások kicsiknek és nagyoknak. 16 órától a Csiky Gergely Főgimnázium tanár- és diákcsapata kézműves foglalkozással és játékokkal várja a vendégeket. 17 órától néptánc, fellépnek: Ágyai cinegék, Dunántúli ugrós, koreográfus: Zámbori Renáta, művészeti vezető. Erdős Márta, Felnőtt Tőzike Tánccsoport: Marosszéki tánc, koreográfus: Haász Endre, művészeti vezető: Erdős Márta. Újkígyósi Galiba Táncegyüttes Papatyi csoportja. Kása, Isten áldása – mezőföldi táncok, dél-alföldi dalcsokor, szólótáncot jókedvünkből, felcsíki dalok, kalocsai táncok. Szólisták: Kurucz Kinga és Csernus Dorka, koreográfusok: Farkas Lilla és Hajdú István Gergely. 20 órától szabadtéri buli a Meteor Zenekarral, diszkó Dj Kovács Tamás.

Augusztus 11,, vasárnap: simonyifalvi római katolikus templom, 11 óra, ökumenikus istentisztelet. Utána a Simonyiak Házánál 12.10 órakor megemlékezés és koszorúzás. A Simonyi Imre Művelődési Házban 12.30 órától képzőművészeti kiállítás: Brittich Erzsébet és Szabó Péter.

A Simonyi Imre Általános Iskola udvarán 17 órától óvodások és iskolások műsora. A sportpályán 18 órától barátságos futballmérkőzés: Simonyifalva– Szapáryliget. 21 órától Pesty Party Showband-koncert, utána tűzijáték, majd diszkó Dj Kovács Tamással. A szervezők fenntartják a programváltoztatás jogát!

Szervezők és támogatók: Tőzmiske Község Polgármesteri Hivatala és Tanácsa, Arad Megyei Művelődési Központ (CCJA), Arad Megye Tanácsa, RMDSZ Arad Megyei Szervezete, RMDSZ Simonyifalvi Szervezete, Simonyi Társaság, Pallagi Máté, Simonyifalvi önkéntes tűzoltók.

Naptár

2024. augusztus 9–11., péntek–vasárnap
Szeretettel köszöntjük az ezekben a napokban a névnapjukat ünneplő Emőd, Blanka, Zsuzsanna, Tiborc és Klára nevű kedves olvasóinkat.

Évforduló

105 éve, 1919-ben hunyt el Ruggiero LEONCAVALLO olasz zeneszerző. Kávéházi zongorista, zenetanár, katonai zenekarvezető volt, mielőtt komponálni kezdett. *Bajazzók* **c. operáját pályázatra írta, s bár nem nyert vele (a nyertes a Parasztbecsület lett), műve hatalmas sikert aratott. Pietro Mascagni mellett az olasz verizmus kiemelkedő képviselője, a romantikus nagyopera helyett a realista ábrázolás szellemében a valóság ábrázolására törekedett. 1857-ben született.**

135 éve, 1889-ben született Kolozsváron INCZE Sándor lapszerkesztő, író. Megindította (Harsányi Zsolttal) és 1910-től 1938-ig szerkesztette a Színházi Élet c. hetilapot. A lap hasábjait megnyitotta az élő magyar irodalom képviselői és az induló költők előtt. 1938-ban a fasizmus elől az USA-ba vándorolt ki, ott halt meg 1966-ban.

50 éve, 1974-ben hunyt el BÁRDOS Artúr színigazgató, rendező, színházi író. Igazgatója volt a Modern Színpad Kabarénak, amely 1918-ban színházzá alakult át Belvárosi Színház néven. A színház élén állt közel harminc évig több megszakítással, közben Berlinben filmrendezéssel foglalkozott. 1948-ban az USA-ba távozott, ott is halt meg. Hamvait végakaratának megfelelően Budapesten temették el. Számos magyar és külföldi szerző darabjának bemutatása fűződik a nevéhez. Legnagyobb sikerét az *Írja hadnagy*, **a** *Szent Johanna* **és a** *Volpone* **előadásaival aratta. 1882-ben született.**

110, 1914-ben hunyt el KISS Mihály énekes, színész. Vidéki pályakezdés után 1891-ben a Népszínház szerződtette. Működése egybeesik a zenés népszínmű fénykorával. Blaháné partnere *A piros bugyelláris, A falu rossza, A sárga csikó* **c. darabokban. A korabeli kritika szép baritonját dicséri. 1910-ben Temesvárott lépett fel utoljára. Színdarabokat is írt. Aradon született 1857-ben.**

55 éve, 1969-ben hunyt el KODOLÁNYI János író, publicista, kritikus. Regényeinek, novelláinak témája a dzsentri középosztály élete és az Ormánság parasztságának sorsa. 1932-ben az Írók Gazdasági Egyesülete (IGE) megszervezésének egyik kezdeményezője, vezetője. Egyik vezető egyénisége volt a népi írók mozgalmának. Az őstörténet és a magyar történelem régi századai elevenednek meg a harmincas években írt regényeiben *(A vas fiai, Boldog Margit, Julianus barát).* **1899-ben született.**

Rohanó világunkban az újságolvasás örömét mi nyújtjuk Önnek!
NYUGATI JELEN

Meteó

Arad	
Péntek	16–32
Szombat	18–33
Vasárnap	19–35
Hétfő	19–35
Temes	
Péntek	17–32
Szombat	17–32
Vasárnap	19–35
Hétfő	20–37
Hunyad	
Péntek	15–28
Szombat	15–30
Vasárnap	17–32
Hétfő	16–33
Krassó-Szörény	
Péntek	15–30
Szombat	16–31
Vasárnap	18–33
Hétfő	17–34
Fehér	
Péntek	16–28
Szombat	16–29
Vasárnap	17–32
Hétfő	16–33

Az orvos tanácsa

A fősorokban a vicc poénja olvasható:

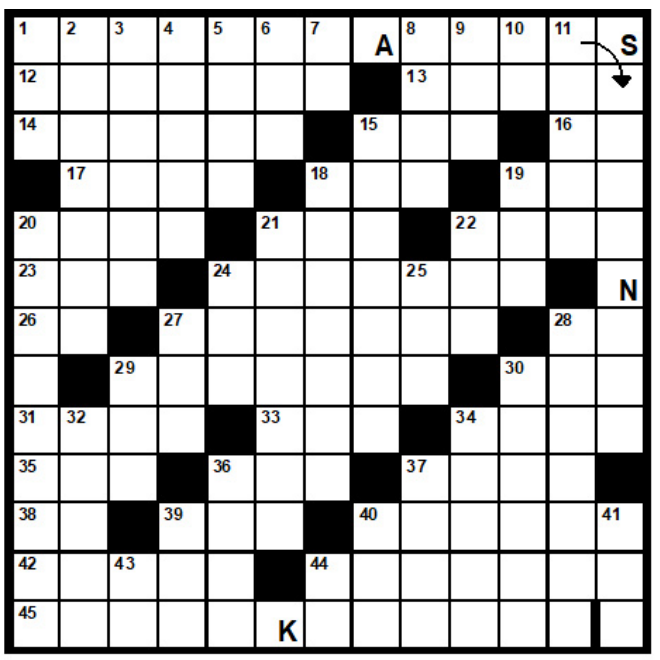
Nagyviziten kérdi a beteg a doktortól:

– Professzor úr, reménykedhetek, milyen az állapotom?

– Elfogadható, bizakodjon... (folytatás a rejtvényben).

Vízszintes: 1. A poén első része. 12. Török főúr, hadvezér volt. **13.** A ló sebességváltója! **14.** Illatos, kerti virág. **15.** Tollforgató. **16.** Alá. **17.** Büntetést megszab. **18.** Maláj földszoros. **19.** Orosz vadászgép. **20.** Közkatona. **21.** Plusz. **22.** Katekizmus (röv.). **23.** Após (nép.). **24.** Ilyen király volt II. József. **26.** Vés. **27.** A tavasz irodalmi neve. **28.** Bárányból! **29.** Bölcs bibliai király. **30.** Somogy megyei város. **31.** Amerikai filmszínész (James). **33.** Egyedcsoport, a fajnál kisebb kategória. **34.** Színültig. **35.** Előtag: nitrogén-. **36.** Észak-európai nép. **37.** Kékkovács...; színésznő. **38.** Villaágak! **39.** Libát hizlal. **40.** Kenyérszeletet sütő. **42.** Templomi építmény. **44.** Teniszpálya jelzője lehet. **45. A poén befejező része.**

Függőleges: 1. ... es-Salaam; tanzániai város. **2.** Nagy mesemondónk (tréf.). **3.** Természettudomány. **4.** Zenedráma. **5.** Magyar nyelvész (János). **6.** ... Penarejo; amerikai színésznő. **7.** Takarózni kezd! **8.** Mózes öt könyve. **9.** Kerti szerszám. **10.** Testrészek! **11.** Ikrakő. **15.** Segítő könyörület. **18.** Dévai kőműves. **19.** Eltérő. **20.** George Lucasnál visszavág. **21.** Útburkolat. **22.** Tyúkhang. **24.** Kilépett (röv.). **25.** ... club; nemzetközi írói egylet. **27.** Hím állat. **28.** „A magyar tenger." **29.** ... Paulo; brazil nagyváros. **30.** Becézett Teréz. **32.** Ennél lennebb. **34.** A kakas dísze. **36.** Ostoba. **37.** Válogatott svéd focista. **39.** Esetleg. **40.** La...; Bolívia fővárosa. **41.** Holland város. **43.** A szélein takar! **44.** Szintén ne. **CSATLÓS JÁNOS**

A *Vendéglői árak* című rejtvény helyes megfejtése: ...**mert a tükörtojást meg lehet számolni.**

Új kenyér ünnepe Pécskán

Arad – Pécska Város Polgármesteri Hivatala és Tanácsa, a Doru Ioan Petescu Művelődési Házzal közösen, Arad Megye Tanácsának az anyagi támogatásával 2024. augusztus 13–18. között megszervezi az *Új kenyér ünnepét*.

A program:

Augusztus 13., kedd:

18 órakor találkozó Goran Markic íróval a városháza dísztermében.

Augusztus 14., szerda: 17 órakor *Színes harmóniák* címmel képzőművészeti kiállítás megnyitója a Doru Ioan Petescu Művelődési Házban. 18.30 órától Camelia Chifor *A fény földrajza* című verseskötetének bemutatója a városháza dísztermében.

Augusztus 15., csütörtök: 14–17 óra között Óbodrog szülötteinek találkozója. 18 órától Aranykalász Kupa, a nagy sportpálya mögötti műfüves pályán. ***Augusztus 16., péntek:*** 16 órától Liviu Nadiş *A búza és kenyér* című kötetének a bemutatója a városháza dísztermében. 18 órától Aranykalász Kupa, minifutball bajnokság a műfüves pályán. 19.30 órától a szabadtéri színpadon magyar hagyományőrző műsor a pécskai Búzavirág néptáncegyüttessel, a Pécskai Kisebbségi Hagyományőrző Egyesülettel és meghívottjaikkal. 22 órától **Nagy Feró és a Beatrice** együttes koncertje, 23.30 órától utcabál a kisperegi Roulette zenekarral.

Augusztus 17., szombat: 10 órától *Együtt főzünk egy jobb világért* etnikumközi gasztronómiai fesztivál a Szabadidő parkban. 17 órától Aranykalász Kupa, a minifutball bajnokság döntői a műfüves pályán. 19 órától moderntánc és könnyűzene a Pécskai Diákklub és a Gheorghe Lazăr Elméleti Líceum diákjaival, valamint meghívottakkal. 19.45 órától Andrada Ardelean, 20 órától a Weekend Stage, 20.30 órától Elena Unc, 21.30 órától Arthur, 22 órától Holy Molly és zenakrának a koncertje, 23 órától utcabál Baul Cosmin és a Sive Music közreműködésével.

Augusztus 18-án, vasárnap: 10 órakor Pécska Város Tanácsának ünnepi ülése a városháza dísztermében. 12 órakor a búzakoszorúk megszentelése a szerb ortodox templomban. 13 órakor az új kenyér megszentelése az I. Mihály Király téren. 17 órakor malacfogó verseny a Szentháromság parkban. 17.30 órakor középkori harci bemutató a Szentháromság parkban. 19.30 órakor a pécskai Păstrătorii Tradiţiei néptáncegyüttes, 20.30 órakor Patricia Petri, 20.45 órakor a Strămoşeasca néptáncegyüttes, 22.30 órától Lucian Zadic és zenekara, 23 órakor Lavinia Goste, Marius Zorilă és a Transilvania zenekar műsora. 24 órakor tűzijáték zárja az idei programot, amely élőben követhető a Radio Zestrea Pecica Facebook-oldalán. **(b)**

Szélrózsa

Erős földrengés rázta meg Japánt, cunamiriadó van érvényben

Japán csütörtökön cunamiriadót adott ki, miután 7,1-es erősségű földrengés rázta meg a déli Kjúsú szigetét. A földmozgás helyi idő szerint 16 óra 42 perckor történt Miyazaki prefektúra partjainál, mintegy 28 kilométer mélységben – közölte a japán meteorológiai hivatal. A japán hatóságok cunami-riasztást adtak ki, és figyelmeztették a lakosokat, hogy azonnal hagyják el Kochi és Miyazaki prefektúrák part menti területeit, amíg a riasztást fel nem oldják. Az CBS News szerint akár 1 méter magas hullámokat is jósoltak Kyushu déli partjainál és a közeli Shikoku szigeténél. A Miyazaki kikötőből 20 centiméteres árhullámot jelentettek, ami az eddigi legnagyobb volt. Az NHK japán műsorszolgáltató a helyi rendőrfőnökre hivatkozva közölte, hogy ellenőrzik, hogy az épületekben keletkezett-e szerkezeti kár, de egyelőre úgy tűnik, hogy nincs – írja az NBC News. Az NHK arról számolt be, hogy a japán Sendai atomerőműben, Kagosimában nem észleltek rendellenességet, emlékeztetve a 2011-es pusztító fukusimai nukleáris balesetre, amikor a földrengés miatt leállt az áramellátás. Legutóbb júniusban történt erős földrengés Japánban. Akkor Ishikawa prefektúra Noto-félszigetét 5,9-es erősségű földrengés rázta meg. A lakosoknak áramkimaradásokkal kellett számolniuk, a vonatközlekedést is leállították. Azt megelőzően pedig februárban történt súlyos földrengés Noto térségében. A természeti katasztrófa több száz ember életét követelte, rengeteg épület a földdel vált egyenlővé, több ezer ember vált hajléktalanná.

Terrorveszély miatt lemondták Taylor Swift bécsi koncertjeit

Szerdán letartóztattak két embert, akiket azzal gyanúsítanak, hogy iszlamista támadásokat terveztek a koncerteken az osztrák fővárosban. A koncertekre csütörtökön, pénteken és szombaton került volna sor az Ernst Happel Stadionban – írja a bbc.com. A szervezők közleménye szerint a kormány tisztviselői megerősítették az Ernst Happel Stadionban tervezett terrortámadást, ezért nincs más választásunk, mint mindenki biztonsága érdekében lemondani a három tervezett koncertet. A közlemény hozzátette, hogy minden jegy árát a következő 10 munkanapon belül automatikusan visszatérítik. Korábban Franz Ruf osztrák közbiztonsági főigazgató elmondta, hogy egy 19 éves osztrák állampolgárt tartóztattak le szerda reggel az alsó-ausztriai Ternitzben. Elmondta, hogy délután a második letartóztatásra is sor került Bécsben, de további részleteket nem árult el a gyanúsítottról. „A nyomozás jelenlegi állása szerint a két gyanúsított az interneten keresztül radikalizálódott" – mondta Ruf. Elmondta, hogy a 19 éves fiatal „hűségesküt" tett az úgynevezett Iszlám Államnak július elején. Ternitzben, ahol a 19 éves fiatal élt, nagy rendőri akcióra került sor. Számos közeli házat evakuáltak, miközben házkutatást tartottak. Ruf elmondta, hogy vegyi anyagokat találtak nála, és azokat megvizsgálják. Gerhard Pürstl bécsi rendőrfőkapitány hozzátette, hogy a koncertekre napi 65 ezer embert vártak.

Lengyel egyetemistákat és egy tanárt őrizetbe vettek Nigériában

A nigériai fővárosban, Abujában működő lengyel külképviselet lengyel állampolgárok egy csoportjának őrizetbe vételéről értesült, a lengyel diplomácia megkezdte a történtek körülményeinek tisztázását – közölte szerdán a varsói külügyminisztérium. Az abujai lengyel nagykövetség információi szerint az észak-nigériai Kanóban „lengyel egyetemistákat és egy oktatójukat" vették őrizetbe – írta a lengyel külügyi tárca az X-en. Hozzátették: az őrizetbe vett lengyel állampolgárok megsegítése céljából a konzuli szolgálat tisztázza a történtek pontos körülményeit a helyi hatóságokkal, és kapcsolatban van az érintettek családjaival. A külügyi közlemény előtt Stanislaw Gulinski nigériai lengyel konzul a Reuters hírügynökségnek nyilatkozva megerősítette: a lengyeleket két nappal ezelőtt vették őrizetbe Kanóban, ahonnan legutóbbi értesülése szerint Abujába szállították őket repülőgéppel. Gulinski azután nyilatkozott a Reutersnek, hogy több, Abujában akkreditált külföldi diplomatával együtt részt vett a Yusuf Tuggar nigériai külügyminiszterrel rendezett találkozón. A Reuters szerint összesen hét lengyelt vettek őrizetbe, mert a Nigériában augusztus eleje óta tartó kormányellenes tiltakozások során állítólag orosz zászlókat lengettek. Andrzej Szejna lengyel külügyminiszter-helyettes szerda délután a PAP hírügynökségnek nyilatkozva cáfolta ezt az információt. Elmondta: afrikanisztika szakos hallgatókról van szó, akik egyszerűen „rosszkor voltak rossz helyen". Szejna szerint az egyetemistáknál nem voltak zászlók, de feltehetőleg fényképeztek. A csoportot jelenleg egy szállodában tartják fogva, a lengyel konzuli szolgálat igyekszik elérni szabadon bocsátásukat – számolt be a miniszterhelyettes. A heves nigériai összecsapások során a kormányellenes tüntetők egyebek között a benzinárak csökkentését követelik, illetve kormányzati intézkedéseket sürgetnek az országot sújtó, két évtizede legsúlyosabb gazdasági válság következményeinek enyhítésére. Jogvédő szervezetek szerint az összetűzésekben legkevesebb 21 tüntető vesztette életét. Korábban arról is beszámoltunk, hogy több száz áldozata van a bangladesi diáktüntetéseknek, a miniszterelnök lemondott, és Indiába menekült.

Börtönbüntetésre ítéltek egy kansasi férfit, aki ellopott egy szobrot

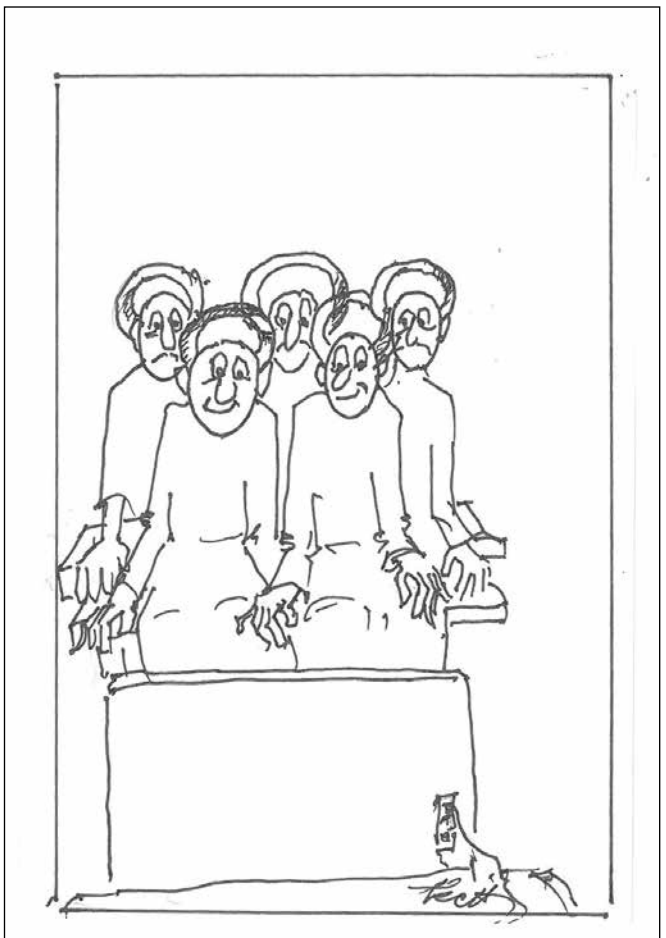
Körülbelül 15 évet fog börtönben tölteni az a férfi, aki ellopott egy bronz Jackie Robinson-szobrot januárban. A szobrot a bokájánál levágták, és napokkal később egy kansasi városi parkban egy kukában találták meg. A bíró pénteken ítélte el Ricky Alderete-et három különböző ügyben, amelyekről a bíróságon azt mondta, hogy a fentanilfüggőségéből erednek. A League 42 ifjúsági baseball-liga hétfőn tervezi felavatni Robinson eredeti szobrának új másolatát, amelyet az eredeti öntőformából készítettek el egy parkban a kansasi Wichitában. A várost sokkolta, amikor a szobrot januárban levágták a talapzatáról, és csak a szobor lábai maradtak meg. Az elsősorban az alacsony jövedelmű fiatalokat kiszolgáló liga Robinson Brooklyn Dodgersben játszott mezszámáról kapta a nevét, amellyel 1947-ben áttörte a fő ligában a színesbőrűek közötti határt. Miután az eredeti szobrot ellopták, adományok érkeztek a pótlására. A tűzoltók öt nappal később találták meg a szobor égett maradványait, miközben egy szeméttűzre reagáltak egy másik parkban. Alderete bűnösnek vallotta magát a lopás vádjában. A szobor ellopásáért 18 hónapra ítélték és 41 500 dollár kártérítés megfizetésére kötelezték. A legtöbb időt egy február 1-jén történt súlyos betöréses lopásért kapta. **(Forrás: origo.hu)**

Állásajánlatok

• Aradi székhelyű online autóalkatrész kereskedés irodai munkatársat keres. Magyar nyelvtudás előnyt jelent. Önéletrajzokat a következő címre várunk: barta.roland@yahoo.com.

• Aradi cég munkatársat keres teljes munkaidőre. Feltételek: magyar és angol nyelvtudás társalgási szinten, valamint a munkakörrel járó utazási hajlandóság. Érdeklődni a 0770-231-115-ös és 0760-440-770-ás telefonszámokon vagy a doctortoolsrl@gmail.com e-mail címen lehet.

CSAK NAGYBETŰVEL ÍROTT APRÓHIRDETÉST KÖZLÜNK

SG SILVER GOLD
TÜV CERT DIN EN ISO 9001:2000 Zertifikat 15 100 52890
ARAD, Ghiba Birta utca 19. szám
Tel.: 0257-338.638, Fax: 0257-289.767
FÉNYMÁSOLÓK, NYOMTATÓK,
IRODAI FOGYÓESZKÖZÖK,
KASSZAGÉPEK, MÉRLEGEK
forgalmazása és szervizelése
www.silvergold.ro SZÍNES FÉNYMÁSOLÁS IS!

IN MEMORIAM NONSTOP!
KUKI – teljes körű temetkezési szolgáltatások
Koporsógyártóként a koporsókat gyártási áron kínáljuk.
A CARP-tagoknak ingyenes szállítás Arad város területén és a megyében is.
Ingyenesen megoldjuk a kórházi, a polgármesteri hivatali, a nyugdíjpénztári és a CARP-iratokat, bizonyítványokat.
Belföldi és külföldi szállítás.
Temetkezési kellékek.
ÜGYINTÉZÉS és RAVATALOZÓ
Aradon a Cocorilor utca 6. szám alatt.
Telefon: 0257/211.929, mobil: 0723-343-964.
www.inmemoriamkuki.com

NYUGATI JELEN
Polgári napilap
Kiadja az OCCIDENT MEDIA Kft.
Postai katalógusszám: 213203
ISSN 1223-3536 (print)
ISSN 3008-3664 (online)

Szerkesztőség és kiadó: 310085 Arad, Eminescu utca 55–57. szám, tel.: 0257/280-751, 0357/412-470, 0357/412-210 fax: 0257/280-596, e-mail: jelen@nyugatijelen.com, www.nyugatijelen.com.
Igazgató: Kozma Erzsébet; **Főszerkesztő:** Bege Magdolna; **Gazdasági igazgató:** Komlódi Olga; **Titkárnő:** Gyulai Ágnes.
Aradi szerkesztőség: Balta János, Böszörményi Zoltán, Kurjatkó Péter, Nagyálmos Ildikó, Takáts D. Ágnes. **Örökös munkatárs:** Jámbor Gyula, Puskel Péter, Ujj János.
Céges hirdetések, reklámok: Kurjatkó Péter tel.: 0721/334-108, marketing@nyugatijelen.com.
Számítógépes tördelés: Ökrös Annamária, Vajdovics Attila.
Temesvári szerkesztőség: Pataki Zoltán szerkesztőségvezető. Tel.: 0723-256-272, e-mail: temes@nyugatijelen.com.
Dévai szerkesztőség: Chirmiciu András szerkesztőségvezető, tel.:0723-256-352, e-mail: hunyad@nyugatijelen.com.
Nagyenyedi szerkesztőség: Molnár Irén szerkesztőségvezető. • Krassó-Szörény megyei munkatársak: Megyasszai Biró Júlia, Makay Botond.
Készült a GUTENBERG Rt. aradi nyomdájában, tel.: 0257/233-545, fax: 0257/254-339.

A lapfej fölötti idézet Faludy György *Óda a magyar nyelvhez* című verséből származik.

Pécskai Haladás–Temesvári POLI 3:3, büntetők után 3:5!

A pécskaiak megtorpantak a Románia Kupában

A Dan Stupar és Bogdan Bozian által felkészített pécskaiak szerdán a Temesvári POLI-t fogadták a Románia Kupa selejtezőjének 2. (egymeccses) fordulójában.

Jól kezdtek a pécskaiak, a 2. percben meg is szerezték a vezetést Samir Borcea révén. Nem sokra rá azonban a vendég lila-fehérek vették kezükbe a meccs irányítását és a szünet előtt háromszor is betaláltak(!) – David Popa, Sebastian Avramescu és Dan Pureca révén. 1:3-nál vonultak le tehát pihenőre a játékosok.

Az UTA-tól kölcsönvett **Vadym Kyrychenko debütált a Pécskai Haladásban és** ezt sikeresen tette, hiszen **a 2. félidőben duplázott**, hosszabbításra mentve a kupa-párharcot (3:3).

A hosszabbításban már nem esett gól, a meccs 11-esekkel dőlt el, ahol a Poli volt eredményesebb – D. Popa, Grancea, Avramescu, Rotariu és D. Ciurel mind berúgták, a pécskaiaktól Suslak, Aldan és Haloș gólt szerzett, ám Wild kihagyta, pontosabban a fiatal temesvári kapus, Mihai Enășescu hárította rúgását.

Az első hivatalos meccsét a POLI kispadján töltő **Cristian Gălan** edző úgy nyilatkozott, hogy nem is indíthatták volna jobban az idényt... Sajnos a Pécskai Haladás megtorpant, nem menetelhet tovább a Románia Kupában – a POLI-nak pedig további sikereket kívánunk.

Szerk. megj.:
Az UTA egyenesen a csoportkörökben csatlakozik majd a 2024–2025-ös kupamérkőzésekhez.

Kurjatkó Péter

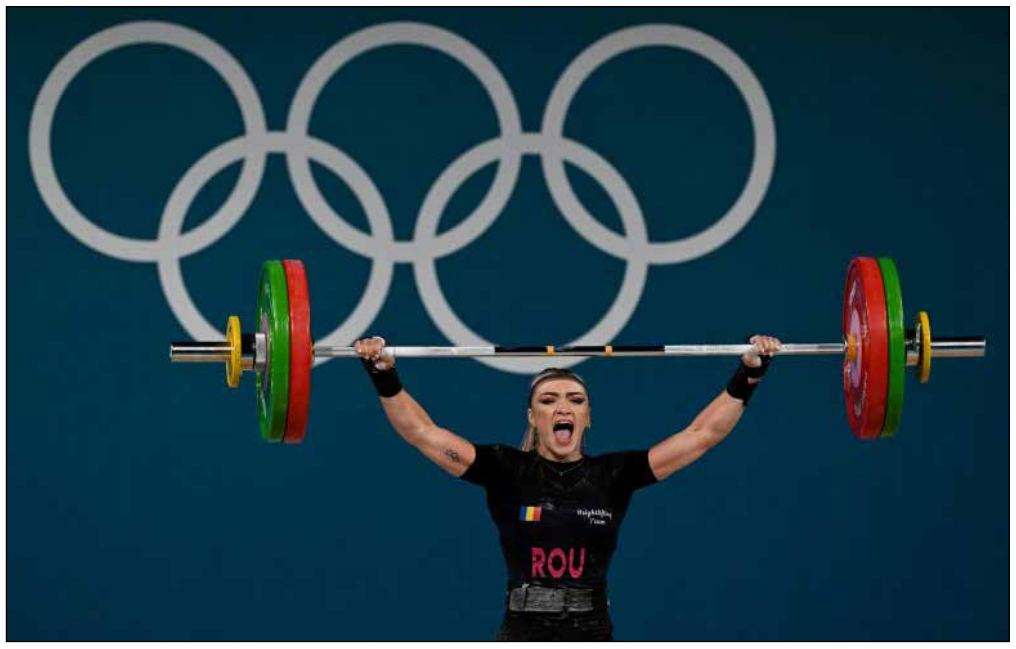
Vasárnap 22 órától tekinthetik meg az olimpia záróünnepségét

Elképesztően küzdött, a legvégén maradt le az aranyéremről a román súlyemelő

Szenzációs versenyzéssel szerzett érmet **Mihaela Cambei** a női súlyemelők 49 kg-os kategóriájában a párizsi olimpián.

Sokáig az első helyen állt összetettben, ám az utolsó próbálkozásnál megelőzte őt a címvédő, így meg kellett elégedjen az ezüsttel. A 12 sportolót felvonultató szerda, késő esti döntőben **Mihaela Cambei a két stílusban, szakításban és lökésben egyszer sem rontott**, mind a hat alkalommal kivitelezte a gyakorlatot.

Az első stílusban, **szakítás**ban előbb 89, majd 91, végül 93 kg-ot emelt fel, így az első helyről várta a folytatást. Következett a **lökés**, ahol első próbálkozásánál a 106 kg-ot is sikerrel vette, aztán a 110 és a 112 kg sem fogott ki rajta, utóbbi a legjobb egyéni teljesítményének számít. **Összesítésben 205 kg** volt Cambei eredménye, és továbbra is élen állt, de a címvédő kínai Hou Zhihui a legutolsó sorozatban 117 kg-ot emelt fel, ezzel pedig megelőzte a második helyre szorult román sportolót, és olimpiai rekorddal végül megnyerte az aranyérmet.

Mihaela Cambei olimpiai ezüstérmes (Fotó: COSR/TEAM ROMANIA/Cristian Nistor)

Mihaela Cambei a román küldöttség negyedik ezüstérmét, összességében a nyolcadik dobogós helyezését szerezte Párizsban.

(szekelysport)

Szerk. megj.: Csütörtök délben az olimpiai **éremtáblázat** dobogósai: 1. Egyesült Államok (27, 35, 32), 2. Kína (25, 23, 17), 3. Ausztrália (18, 12, 11)... **14. ROMÁNIA (3, 4, 1), 15. MAGYARORSZÁG (3, 3, 2).** Keddi lapunkban leközöljük a végleges helyezéseket!

Addig is **FIGYELMÜKBE AJÁNLOM AZ OLIMPIA ZÁRÓÜNNEPSÉGÉT**, amelyet **vasárnap, augusztus 11-én este 22 órától** követhetnek több adón, pl. a TVR 1-en, TVR Sporton, M4 Sporton, Max-on stb.

(Kurjatkó)

Fábián Bettina ötödik a nyíltízi úszók versenyében

Fábián Bettina remek teljesítményt nyújtva az ötödik helyen végzett a nyíltvízi úszók csütörtöki 10 kilométeres versenyében a párizsi olimpián.

A Szajna vízében szerdára már a határérték alá csökkent a baktériumszint, így nem volt akadálya annak, hogy reggel 7.30-kor elrajtoljon a 24 fős mezőny, amelyben Fábián a 23-as rajtszámot kapta.

A start és a cél a III. Sándor hídnál volt, a versenyzőknek innen kellett a sodrásiránnyal megegyezően előbb az Invalidusok hídja, majd az Alma hídja alatt átúszniuk és vissza, így várt rájuk **hat 1666 méteres kör és a befutó**.

A 19 éves magyar versenyző a viadal elején a mezőny végében haladt. Hogy a sodrás mennyire befolyásolta a különbségeket, jól mutatja, hogy Fábiánnak az első kör végén közel egyperces volt a hátránya az élen haladókkal szemben, ez azonban a „könnyebb" úton pillanatok alatt kevesebb, mint félpercesre csökkent.

A magyar úszó a táv feléhez érkezve a 10. helyen tempózott, a hátránya ekkor közel 20 mp volt a legjobbakkal szemben.

Az 5. helyezett Fábián Bettina a célba érkezés után (Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt)

Az első három, a 2016-ban arany-, három éve Tokióban ezüstérmes holland Sharon van Rouwendaal, valamint az ausztrál Moesha Johnson és az olasz Ginevra Taddeucci ellépett a többiektől, triójuk több mint 30 másodperces előnnyel vághatott neki az utolsó körnek, Fábián ekkor a 6. helyen úszott.

A cél előtt 800 méterrel az élbolyt tekintve már csak az volt a kérdés, milyen sorrendben érkeznek be. Az utolsó kanyarra a holland tökéletes ívben érkezett meg és a záró száz méteren magabiztosan maga mögött tudta tartani ellenfeleit, így **nyolc év elteltével másodszor is olimpiai bajnok lett Sharon van Rouwendaal**. Mögöttük Fábián a második bolyban viszont befogta olasz riválisát is, és a címvédőként érkezett brazil Ana M. Cunha mögött már az ötödik helyen tempózott. **Fábián a hajrában is megőrizte pozícióját és szenzációs versenyzéssel ötödikként csapott a célba**.

Eredmények – nyíltvízi úszás, nők (10 km): 1. Sharon van Rouwendaal (Hollandia) 2:03:34.2 óra, 2. Moesha Johnson (Ausztrália) 2:03:39.7, 3. Ginevra Taddeucci (Olaszország) 2:03:42.8

...5. FÁBIÁN BETTINA 2:04:16.9 **(MTI)**

Szombaton UTA–Oțelul Galați

Augusztus 10-én, **holnap 19 órától** Mircea Rednic piros-fehérjei a jelenlegi éllovassal, a Galaci Oțelullal néznek farkasszemet. A Szuperliga 5. fordulójának meccsét a Digi Sport 1 is közvetíti, de semmivel sem vetekedhet a lelátókról való tömeges szurkolás hangulata.

Jegyeket a stadionon belüli UTA Fan Shop márkaüzletben vehetnek ma, pénteken 13–18 óra között, vagy a meccs napján a Neuman Ferenc stadion pénztárainál, 13–18 óra között.

Megjegyzendő, hogy az UTA-márkaüzlet (UTA Fan Shop) a meccs előtt (13–19 óra között) és a meccs után is nyitva lesz (21-től 21.30-ig) – vasárnap és hétfőn viszont zárva tartanak.

Hajrá fiúk! **Kurjatkó P.**

Ma MAGYARORSZÁG–Horvátország

Drámai csatában elődöntős a férfi vízilabda-válogatott

A magyar férfi vízilabda-válogatott ötméteresek után 12:10-re legyőzte az olasz csapatot a párizsi olimpia szerdai negyeddöntőjében, ezzel bejutott a legjobb négy közé.

A drámai összecsapás hőse a rendes játékidőben két-, a büntetőpárbajban három ötméterest hárító Vogel Soma, illetve az öt gólt szerző és az utolsó lövést értékesítő Manhercz Krisztián volt.

A magyarok a pénteki elődöntőben a világbajnoki címvédő horvátokkal találkoznak.

Eredmény: Magyarország–Olaszország 12:10 (3:2, 1:0, 2:5, 3:2, ötméteresekkel 3:1)

Gólszerzők: Manhercz 5, Zalánki 3, Fekete 1, ill. Di Fulvio, Echenique 3-3, Velotto 2, Presciutti 1. **(Forrás: MTI)**

Szerk. megj.: A másik elődöntőben az amerikaiak a szerbek ellen küzdenek majd a döntőbe jutásért.

Meghökkentő bejelentést tett Nadal

A 22-szeres Grand Slam-tornagyőztes **Rafael Nadal nem indul el az amerikai nyílt teniszbajnokságon.**

A 38 éves spanyol szupersztár a közösségi oldalán jelentette be, hogy kihagyja a legendás Arthur Ashe Stadionban augusztus 26-án kezdődő New York-i tenisztornát.

„Szeretném tudatni veletek, hogy úgy döntöttem, nem versenyzek az idei US Openen, ahová csodálatos emlékek fűznek. Hiányozni fognak az izgalmas és különleges éjszakai mérkőzések, de nem hiszem, hogy most képes lennék 100%-ot nyújtani. A következő versenyem a Laver-kupa lesz Berlinben" – írta a spanyol sztár.

Nadal így az idei négy nagy tornából csak kedvencén, a Roland Garroson szerepelt, ahol az első fordulóban kikapott a német A. Zverevtől. Nadal az olimpián ott volt Párizsban, egyesben Fucsovics legyőzése után a későbbi bajnok Djokovictól kapott ki, míg párosban C. Alcaraz oldalán a negyeddöntőig jutott.

A sérülései miatt a világranglistán jelenleg csak 159. klasszis négyszer nyert New Yorkban, ahol az elmúlt öt évben csak 2022-ben lépett pályára.

A US Open augusztus 26-án, míg a Laver-kupa szeptember 20-án rajtol. **(origo)**

Imane Helif után a másik, neme miatt a vb-ről kizárt bokszoló is döntőbe jutott

A tajvani Lin Jü-tinget a Nemzetközi Ökölvívó-szövetség Imane Helifhez hasonlóan kizárta az Új-Delhiben rendezett tavalyi világbajnokságból, azonban a párizsi olimpián eddig őt sem tudták megfogni.

A 2024-es párizsi olimpia döntőjébe jutott az 57 kilogrammosok között Lin Jü-ting tajvani bokszoló, akit Imane Helifhez hasonlóan kritizáltak nemi hovatartozása miatt. Lin egy nappal sportolótársa után küzdötte be magát a fináléba, akivel 2023-ban együtt zárta ki a Nemzetközi Ökölvívó-szövetség (IBA) az Új-Delhiben megrendezett világbajnokságról, miután megbuktak a nemi teszten, és férfinak kategorizálták be őket.

A 28 éves sportoló eddig három mérkőzésen van túl, augusztus 2-án az üzbég T. Sitorát győzte le, két nappal később a bolgár S. Kamenovát verte meg, szerda este pedig a török Yildiz Kahraman Esra sem tudta megállítani. **Lin mindhárom ellenfelét 5:0-ra verte meg a döntőig vezető úton**, amelyben a nyolc évvel fiatalabb lengyel Julia Szeremeta ellen bokszol augusztus 10-én, szombat este 22.30-kor.

Lin és a Hámori Lucát legyőző Imane Helif a párizsi olimpia kezdete óta a középpontba kerültek, ugyanis a 2023 márciusában rendezett IBA-világbajnokságon mindketten megbuktak a nemi teszten, **XY kromoszómákkal rendelkeznek**, ezért az orosz vezetésű szövetség szabályrendszere alapján nem léphettek ringbe. Az olimpia azonban másik szövetség égisze alá tartozik, és a szabályok alapján Helif és Lin is szorítóba léphetett, és eddig tarolnak.

Imane Helif egy nappal Lin Jü-ting előtt, pénteken (ma) 23.51-kor küzd meg ellenfelével, a kínai Jang Liuval. **(Forrás: index)**